Lietas Nr. C29711115
Lietas arhīva Nr. C-3296-16/24

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**
Rīgā 2016.gada 5.februārī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese I.Ušakova
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

**Aprakstošā daļa**

[1] 2015.gada 11.decembrī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts /pers. A/ (prasītāja) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasībā norādīti tālāk minētie argumenti.

Prasītāja un atbildētājs ir /pers. C/ vecāki.

Kopš 2009. gada puses dzīvo šķirti. Dēls dzīvo pie prasītājas, un prasītāja nodrošina dēla ikdienas aizgādību un uzturēšanu. Atbildētājs dēla uzturēšanā nepiedalās. Visus izdevumus, kas saistīti ar dēla aprūpi un uzturēšanu sedz prasītāja.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus dēla uzturam 108 EUR apmērā mēnesī līdz dēla pilngadībai. Uzlikt par pienākumu atbildētājam maksāt minimālos uzturlīdzekļus dēla uzturēšanai atbilstoši spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktajam par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērna uzturēšanai.

Uzturlīdzekļi maksājami prasītājas kontā Nr./numurs/ līdz katra mēneša 10 datumam.

Prasība pamatota ar Civillikuma 177. pantu, 179.pantu un Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteikumiem Nr. 348.

[2] Atbildētājs paskaidrojumus par prasību nav iesniedzis.

[3] 2016.gada 7. janvārī /pers. A/ maza apmēra prasība pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu nozīmēta izskatīšanai rakstveida procesā 2016.gada 5. februārī.

Par lietas izskatīšanas laiku un vietu paziņots 2016.gada 8.janvārī.

Ievērojot to, ka puses nelūdza lietas izskatīšanu tiesas sēdē un tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lieta tiek izskatīta rakstveida procesā, pusēm savlaicīgi paziņojot par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

**Motīvu daļa**

[4] Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota, bet apmierināma daļēji.

/pers. C/, dzimuša /datums/, vecāki ir /pers. B/ un /pers. A/, kas redzams no dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ (lietas 8.lapa).

Prasītāja norādījusi, ka bērnu uztur viena pati, atbildētājs minēto nav apstrīdējis un pierādījumu par pretējo nav iesniedzis.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Civillikuma 177.panta pirmā daļa noteic, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Saskaņā ar Civillikuma 177.panta trešās daļas noteikumiem, vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu. Bērnu aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, paģērba, mājokļa, veselības aprūpes nodrošināšanu, bērnu kopšanu, izglītošanu un audzināšanu.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

No minētās normas izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums bērnu apgādāt ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums, vienīgi uztura prasības un saņemšanas apmērs saistīts ar vecāku spējām un mantas stāvokli.

Saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", noteic, ka katra vecāka pienākums neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir ik mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18.gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" noteic, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 360 *euro* (no 2015.gada 1.janvāra).

/pers. C/, šobrīd ir 7 gadus vecs, līdz ar to minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina atbildētājam dēla uzturam ik mēnesi ir 108 EUR ( 30 % no EUR 360) no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadībai, neatkarīgi no viņa spējām, mantas stāvokļa un ienākumiem.

Tā kā prasītāja lūgusi tiesai piedzīt no atbildētāja valstī noteiktos minimālos uzturlīdzekļus, tiesai nav jāizvērtē pušu spējas un mantiskais stāvoklis, kā arī tiesa nevērtē bērna vajadzības. Noteiktais minimālais uzturlīdzekļu apmērs ir jāmaksā neatkarīgi no vecāka spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, neatkarīgi no tā, vai bērns dzīvo kopā ar vecāku vai nē. Bērnam ir vienādas tiesības saņemt uzturlīdzekļus no abiem vecākiem vismaz likumā noteiktā minimālajā apmērā.

Ņemot vērā bērna intereses, tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi nosakāmi atbilstoši valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēram un jānosaka procentu izteiksmē, jo minimālās darba algas apmērs ir mainīgs, tādēļ, mainoties minimālās darba algas apmēram, bērns uzreiz varēs saņemt lielāku uzturlīdzekļu summu. Turklāt uzturlīdzekļu apmērs, kas noteikts procentos no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas, dod iespēju precīzi noteikt uzturlīdzekļu summu *euro*.

[5] Uzturlīdzekļi, tiesas noteiktajā apmērā, piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā - 2015.gada 11. decembra, jo ar prasības celšanas brīdi prasītājs saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsācis savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

[6] Prasītāja lūgusi uzlikt par pienākumu atbildētājam maksāt minimālos uzturlīdzekļus dēla uzturēšanai atbilstoši spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktajam par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērna uzturēšanai un noteikt, ka atbildētājam pienākumu maksāt uzturlīdzekļus, veicot pārskaitījumu uz prasītājas kontu līdz katra mēneša 10.datumam.

Civilprocesa likuma 195.pants (spriedums par naudas piedziņu) nenoteic, ka tiesai piedzenot periodiskos maksājumus, būtu spriedumā jānorāda konkrēts datums, līdz kuram samaksa ir veicama. Savukārt 197.pants (spriedums, kas uzliek pienākumu izpildīt noteiktas darbības) uz konkrēto gadījumu - spriedumu par uzturlīdzekļu piedziņu – nav attiecināms.

Tiesa uzskata, ka šādi lūgumi ir nepamatoti, jo tiesa sprieduma [4] punktā ir noteikusi, ka atbildētājam ik mēnesi, līdz dēla pilngadībai, dēla uzturam jāmaksā uzturlīdzekļi 108 EUR apmērā, kā arī noteikusi uzturlīdzekļu apmēru procentu izteiksmē, jo minimālās darba algas apmērs ir mainīgs, kas attiecīgi nozīmē, ka, piedzenot uzturlīdzekļus ar tiesas spriedumu nav nepieciešams uzlikt atbildētājam vēl kādus papildus pienākumus, jo atbilstoši Civilprocesa likuma 203.panta piektajai daļai spriedumam, kas stājies likumīgā spēkā, ir likuma spēks, tas ir obligāts un izpildāms visā valsts teritorijā [..], tādējādi atbildētājam spriedums jāpilda un katra tekoša mēneša ietvaros, jāsamaksā tiesas piespriestie uzturlīdzekļi.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta 1.daļas 3.punkta noteikumiem no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta 1.daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta pirmo daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta 1.daļas 3.punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu (108 EUR x 12 mēneši = 1296 EUR)

Civilprocesa likuma 34.panta 1.daļas 1.punkta „a" apakšpunkts noteic, ka prasībās līdz 2134 EUR maksājama valsts nodeva 15 % no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 EUR, līdz ar to, ņemot vērā piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, no atbildētāja piedzenama valsts nodeva 194,40 EUR (15 % no 1296 EUR) apmērā par labu valstij.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi, kas konkrētajā lietā sastāda 6,28 EUR (lietas 3.lapa). Līdz ar to no atbildētāja piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,28 EUR apmērā par labu valstij.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam dodams termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu par labu valstij.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 195., 204.[1], 250. [25] un 250.[27] pantu, tiesa

**nosprieda**

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam uzturlīdzekļus, sākot no 2015.gada 11. decembra 108 EUR (viens simts astoņi eiro) ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz /pers. C/, personas kods /personas kods/, pilngadības sasniegšanai.

Samaksa veicama uz AS „SEB banka" kontu Nr./numurs/.

Prasību daļa par pienākuma uzlikšanu un samaksas veikšanu līdz katra mēneša 10.datumam – noraidīt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 194,40 EUR (viens simts deviņdesmit četri eiro un 40 centi), kas iemaksājama Valsts kase, reģistrācijas Nr. 90000050138, konts Nr. LV55TREL1060190911200, BIC kods: TRELLV22, iemaksas mērķis: valsts nodeva tiesu iestādē lieta Nr. C 29 7111 15, C-3296 -16/24.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,28 EUR (seši eiro un 28 centi), kas iemaksājami pēc sekojošiem rekvizītiem: Saņēmēja iestāde: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr. 90001672316, konta Nr. LV51TREL2190458019000; BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 – ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, lieta, civillietā Nr. C 29 7111 15, C 3296-16/24.

Noteikt atbildētājam /pers. B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu par labu valstij - labprātīgai izpildei 10 dienas no spriedumā spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu samaksu par labu valstij, maksājumu dokumenti par valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu nekavējoties iesniedzami Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, Rīgā, Lomonosova ielā 10, 1.stāvā, 105.kabinetā vai nosūtāmi pa pastu, lai netiktu uzsākta piespiedu izpilde.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2016.gada 5. februāra, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese I.Ušakova